

انصارالله و شگفتانه موشکی-پهپادی

یمن در سال ۱۳۹۸

انصارالله و شگفتانه موشکی-پهپادی

Yemen in 1398;

Ansarollah and Wonderful Missile-UAV

سالنامه تبیین راهبردی
یمن در سال ۱۳۹۸؛ انصارالله و شگفتانه موشکی-پهپادی

اندیشکده راهبردی تبیین

نشانی: تهران، اقدسیه، خیابان شهید موحد دانش، خیابان نسترن، پلاک ۳۲، واحد ۷

کد پستی: ۱۹۵۷۶۶۴۷۳۱

تلفن: ۲۶۱۵۳۳۲۹

نمابر: ۸۹۱۷۷۱۹۶۴

فهرست

مقدمه ۲

اقدامات آفندی و موازنه ساز انصارالله ۳

شکست توافق ریاض ۳

گفتگوهای مسقط ۴

تداوم محاصره زمینی، هوایی و دریایی ۴

طرح شش اقلیمی ۵

فهرست مقالات ۶

مقالات منتخب ۷

انصارالله و حذف گام به گام هم پیمانان ریاض ۷

تاریخچه حضور و مداخله رژیم صهیونیستی در یمن؛ منافع و مخاطرات ۸

درگیری های جنوب یمن؛ تفاوت در اهداف و دستورالعمل ها ۱۰

نتیجه گیری ۱۱

مقدمه

یمن از ابتدای سال ۱۳۹۸ و در پنجمین سال جنگ نیز منبع اتفاقات و تحولات سیاسی و نظامی شگفت‌آوری بود. از عملیات موشکی-پهپادی انصارالله بر علیه تأسیسات نفتی آرامکو، پایگاه‌های نظامی و فرودگاه‌های مرزی عربستان گرفته تا داغ شدن جبهه زمینی و نهایتاً مذاکرات سیاسی میان گروه‌ها و طرف‌های مختلف جنگ، همگی در سال ۱۳۹۸ به وقوع پیوست. انصارالله به‌رغم کارشکنی ائتلاف سعودی، با درایتی منحصر بفرد توافق استکهلم را حفظ کرد، مواضع خود را در جبهات داخلی تثبیت نمود تا در راستای اتخاذ رویکرد تهاجمی، هسته اصلی جنگ را به جبهات مرزی عربستان کشانده و با بهره‌گیری هوشمندانه از توان موشکی-پهپادی و سلب امنیت از شریان اقتصادی عربستان، موازنه قدرت در صحنه میدانی را به نفع خود تغییر دهد. استیصال سعودی‌ها در برابر تغییر غافل‌گیرانه موازنه جنگ، ناکامی آن‌ها در به شکست کشاندن توافق سوئد و استقبال شکست‌گونه‌شان از مذاکره با انصارالله را می‌توان از پیامدهای مثبت و ملموس رویکرد تهاجمی انصارالله دانست. عربستان که در برابر راهبرد جدید انصارالله غافل‌گیر شده بود و هدف اصلی خود یعنی شکست انصارالله و بازگرداندن منصور هادی به رأس قدرت را از دست رفته می‌دید با چرخشی آشکار به سمت بخش جنوبی یمن که از ابتدای جنگ حوزه استحفاظی امارات و نیروهای وابسته به آن شناخته می‌شد، سعی کرد تا با کاستن از حضور و مداخله امارات در تصمیم‌گیری‌ها، رأساً در راستای شکل‌دهی به توافقی میان شورای انتقالی جنوب و دولت مستعفی منصور هادی وارد عمل شود. هدف‌گذاری عربستان این بود که با تجمیع توان گروه‌های سیاسی و نظامی وابسته به ائتلاف در جنوب و فعال‌سازی مجدد جبهات غربی و مرکزی یمن به برگ برنده و اهرم فشاری قابل‌اعتنا در مذاکره با انصارالله دست یابد. بخشی از موفقیت عربستان در راستای نفوذ به حوزه استحفاظی امارات نیز مرهون تهدید امارات از سوی انصارالله بود که به دنبال آن مقامات ابوظبی پذیرفتند که طی فرآیندی تدریجی نسبت به خروج نیروهای خود از صحنه یمن اقدام نمایند. این خروج یا به عبارتی تعدیل نیرو سبب شد تا نیروهای سعودی در جبهه مرکزی یمن و ساحل غربی جایگزین نیروهای اماراتی شوند. دیدار و بیعت رسمی مقامات انصارالله با رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران حضرت آیت‌الله خامنه‌ای و اعتراف صریح مقامات رژیم صهیونیستی به حضور و مداخله خود در صحنه یمن و همکاری با ائتلاف متجاوز سعودی-اماراتی بر علیه انصارالله نیز از دیگر اتفاقات مهم مربوط به یمن در سال ۱۳۹۸ بود. در مجموع مهم‌ترین تحولات صحنه یمن در سال ۱۳۹۸ را می‌توان به شرح ذیل بیان کرد:

اقدامات آفندی و موازنه‌ساز انصارالله

گسترش حملات موفق انصارالله به بانک اهداف حیاتی عربستان به ویژه تأسیسات نفتی و پالایشگاهی آرامکو را می‌توان شروع عملیات آفندی انصارالله دانست. پیامد اقدامات آفندی در کنار دستاوردهای گسترده سیاسی-نظامی ناشی از عملیات زمینی موسوم به «نصر من الله» در مناطق مرزی عربستان و یمن، موازنه جنگ را به نفع انصارالله تغییر داد. این موازنه پس از عملیات بنیان مرصوص در جبهه شرقی و مناطق شمالی صنعا که در پاسخ به تحرکات دشمن در راستای تهدید امنیت صنعا انجام شد، ضمن پیشروی سریع انصارالله به سمت مواضع مزدوران یمنی وابسته به عربستان و پاکسازی بیش از ۲۵۰۰ کیلومتر مربع از مناطق اشغالی و دستیابی به غنایم جنگی بسیار، موازنه موجود را تقویت و تثبیت نمود. حزب اخوانی اصلاح یمن که به دلیل مسائل عقیدتی خود در عدم تجزیه یمن با انصارالله هم عقیده بود در اقدامی عجیب پیش‌قراول فعال‌سازی جبهه جنگ در شرق صنعا قرار گرفت تا با تهدید امنیت صنعا، انصارالله را در رقابت بر سر رهبری قبایل شمال یمن شکست دهد، اما با پاسخ قدرت‌مندان انصارالله، نه تنها عملیات نظامی اخوانی‌ها با شکستی مفتضحانه مواجه شد، بلکه آن‌ها رقابت رهبری قبایل شمال رانیز به انصارالله باختند.

شکست توافق ریاض

شاید بتوان گفت که تنها دستاورد توافق ریاض برای عربستان، نفوذ این کشور به حوزه استحفاظی امارات در جنوب یمن و به دست گرفتن کنترل و مدیریت نیروها و مناطق تحت سلطه گروه‌های وابسته به ائتلاف در جنوب بود. اما این توافق که راه‌حلی را برای نزدیک کردن گروه‌های وابسته به عربستان و امارات در قالب مشارکت برای تشکیل دولتی جدید ارائه کرده بود، از بدو اجرا با بن‌بست مواجه شده و تشدید درگیری میان نیروهای نظامی شورای انتقالی و تحت

حمایت امارات با نیروهای وابسته به منصور هادی در عدن، شبوه، ابین و سقطری را سبب شد. تضاد منافع و اهداف این گروه‌ها از مشارکت در توافق ریاض، اختلاف در راهبرد و رویکرد امارات و عربستان و نادیده گرفتن اخوانی‌ها به عنوان ذینفوذترین گروه سیاسی-نظامی در دولت مستعفی و هم‌چنین شکل‌گیری گروه‌های مردمی مستقل و بدبین به سیاست‌های عربستان و امارات در یمن را می‌توان به عنوان مهم‌ترین دلایل شکست و عقیم ماندن توافق ریاض قلمداد کرد.

گفتگوهای مسقط

به دنبال استیصال عربستان در برابر حملات انصارالله به تأسیسات راهبردی این کشور، مذاکرات یا گفتگوهایی میان طرفین در مسقط پایتخت عمان شروع شد، که هدف اصلی آن یافتن راه‌کارهای مشترک و مورد توافق جهت پایان بخشیدن به بحران یمن بود، هر چند جبهات جنگ با وجود طولانی شدن بیش از حد این مذاکرات و افزایش تردیدها در دستیابی به توافقی ملموس از طریق مذاکره، صرفاً به دلیل صبر استراتژیک انصارالله با رکودی قابل توجه همراه بوده است، اما بی‌صدافتی سعودی‌ها و تلاش آن‌ها برای دستیابی به برگ برنده‌ای نظامی در یمن، مجدداً آتش جنگ را در جبهات زمینی شعله‌ور ساخت. این اقدامات نه تنها وضعیت را به نفع عربستان تغییر نداد، بلکه ضمن تحمیل خسارت‌های قابل توجه نظامی و تجهیزاتی، مواضع و پایگاه‌های تحت کنترل ائتلاف در جبهه مرکزی یمن را نیز از کنترل آن‌ها خارج ساخت.

تداوم محاصره زمینی، هوایی و دریایی

محاصره زمینی، هوایی و دریایی یمن در پنجمین سال جنگ نیز همچنان تداوم یافت و به‌رغم وعده‌ها و پیگیری‌های «مارتین گریفیث» نماینده رسمی سازمان ملل در امور یمن اما، کشتی‌های مجوزدار و حامل مواد غذایی، دارویی و سوختی با کارشکنی سعودی‌ها و آمریکایی‌ها

در مرزهای یمن متوقف شده و اجازه پهلوگیری و تخلیه بار به آن‌ها داده نمی‌شود. همچنین وعده بازگشایی فرودگاه صنعا برای انتقال بیماران و مجروحین به خارج از کشور جهت درمان و نیز رساندن دارو و کمک‌های غذایی به صنعا نیز به دلیل کارشکنی سعودی‌ها محقق نشده و می‌توان گفت محاصره هوایی نیز هم‌چنان به قوت خود باقیست.

طرح شش اقلیمی

عربستان و امارات که از پیشبرد اهداف اولیه خود یعنی سرنگونی انصارالله و روی کار آوردن دولتی وابسته در یمن ناکام مانده بودند، مناسب‌ترین راه کار را پیگیری مجدد تجزیه یمن در قالب اقلیم ششگانه حضرموت، سبا، عدن، جند، آزال و تهامه یافتند. این طرح تجزیه به گونه‌ای است که ۴ اقلیم با عربستان مرز مشترک داشته و هر اقلیم از مرز عربستان تا عمق یمن را شامل می‌شود تا دو اقلیم ساحلی که با عربستان مرز مشترک ندارند نیز از طریق دیگر اقلیم‌های تحت نفوذ، مدیریت و کنترل شوند. اثبات قدرت و هوشیاری انصارالله در ناکام گذاشتن هرگونه طرح تجزیه کامل یمن سبب شده است تا امارات با ترغیب نیروهای یمنی وابسته به خود و تجهیز آنان در مناطق خارج از کنترل انصارالله در ساحل غربی، برای ایجاد اقلیم ساحلی المخاء در نزدیکی تنگه استراتژیک باب‌المنذب برنامه‌ریزی کند. اقدامات شتاب‌زده عربستان برای تقویت کنترل خود بر دریای سرخ از طریق تشکیل اتحادیه کشورهای ساحلی دریای سرخ و گسترش نفوذ بر نیروهای وابسته به ائتلاف در جنوب یمن در قالب توافق ریاض باعث افزایش نگرانی امارات شده و ممکن است که اقدامات ابوظبی در راستای تجزیه اقلیم المخاء در ساحل غربی یمن را برای تثبیت و تحکیم نفوذ خود بر تنگه استراتژیک باب‌المنذب تسریع بخشد.

فهرست مقالات

اندیشکده راهبردی تبیین با واکاوی و بررسی مداوم مسائل و موضوعات صحنه یمن مقالات و تحلیل های علمی و دقیقی را تولید و ارائه کرده است که برخی از این مقالات عبارتند است:

دیدار هیئت انصارالله با رهبر معظم انقلاب اسلامی؛ پیامها و آثار منطقه ای

<http://tabyincenter.ir/33691>

سازماندهی داعش در جنوب یمن؛ اهداف و پیامدها

<http://tabyincenter.ir/31584>

خروج نیروهای اماراتی از یمن؛ اهداف و پیامدها

<http://tabyincenter.ir/33148>

درگیری های جنوب یمن؛ تفاوت در اهداف و دستورالعمل ها

<http://tabyincenter.ir/33393>

تهدید ارتش یمن به عملیات گسترده زمینی در عمق خاک عربستان؛ امکان و پیامدها

<http://tabyincenter.ir/34222>

کلاف سردرگم جنوب یمن؛ عربستان و انتخاب های اشتباه

<http://tabyincenter.ir/34374>

مقاومت یمنی؛ استیصال ائتلاف عربی

<http://tabyincenter.ir/34472>

توافق ریاض و تأثیر آن بر آینده تحولات یمن

<http://tabyincenter.ir/34564>

انصارالله و حذف گام به گام هم‌پیمانان ریاض

<http://tabyincenter.ir/34641>

مذاکرات مسقط؛ روند شکل‌گیری و آینده آن

<http://tabyincenter.ir/34777>

تاریخچه حضور و مداخله رژیم صهیونیستی در یمن؛ منافع و مخاطرات

<http://tabyincenter.ir/34985>

مقالات منتخب

در همین راستا سه مقاله از میان مقالات معرفی شده در بالا، انتخاب و محتوای آن توضیح داده می‌شود:

انصارالله و حذف گام به گام هم‌پیمانان ریاض

نویسنده در این مقاله درایت و هوشمندی انصارالله در مدیریت بحران این کشور از طریق برهم زدن برنامه دشمن را توضیح می‌دهد.

انصارالله که از ابتدای شکل‌گیری

ائتلاف متجاوز عربی، به موازات اقدام نظامی، سیاست فروپاشی تدریجی ائتلاف را نیز دنبال می‌کرد، در سال ۱۳۹۸ با بهره‌گیری هم‌زمان رسانه جهت‌برانگیختگی افکار عمومی سودان در قبال اعزام نیروهای نظامی این کشور به جنگ یمن و نیز اعلام تعداد بالای اسرا و کشته‌های

سودانی در یمن سعی کرد تا مسئولان و مقامات سودانی را در راستای خروج نیروهایشان از صحنه یمن تحت فشار مضاعف قرار دهد. انصارالله با آگاهی از نقش و تأثیر مزدوران سودانی در طراحی و پیشبرد عملیات زمینی توسط ائتلاف سعودی- اماراتی و برای تکمیل پازل حذف گام به گام هم‌پیمانان ریاض از ائتلاف متجاوز سعی کرد تا با رسانه‌ای کردن تعداد کشته‌ها و اسیران سودانی در یمن و نیز برملا کردن توطئه‌های امارات برای کشاندن جوانان سودانی به صحنه یمن، فشار افکار عمومی سودان را بر علیه مقامات این کشور افزایش دهد و از این طریق زمینه خروج مزدوران سودانی از یمن را فراهم آورد. این طرح از آن‌جا که شکنندگی هرچه بیشتر ائتلاف متجاوز به ویژه در جبهه زمینی را سبب شد از اهمیت و کارایی بالایی برخوردار بود. چرا که نظامیان سعودی هیچ‌گاه به خط مقدم نبرد اعزام نشده و همواره مزدوران سودانی را در خط مستقیم نبرد با انصارالله قرار می‌دادند. خروج سودانی‌ها و تضعیف حضور امارات در یمن به معنای تنهایی و انزوای عربستان در جنگ یمن بوده و نظامیان سعودی‌ها باید از این پس در کنار مزدوران یمنی خود به خط مقدم جنگ با انصارالله اعزام شوند. اتفاقی که حاصل آن فشار مضاعف بر سعودی‌ها به دلیل افزایش تلفات انسانی و کاهش توان چانه‌زنی و مانور در برابر انصارالله خواهد بود.

تاریخچه حضور و مداخله رژیم صهیونیستی در یمن؛ منافع و مخاطرات

این مقاله با اشاره‌ای به شروع مداخله رژیم صهیونیستی در یمن از دهه ۱۹۶۰، دلایل، اهداف و چگونگی همکاری فعلی این رژیم با ائتلاف سعودی- اماراتی را مورد مذاقه و بررسی قرار داده است. در واقع می‌توان

دوران جنگ داخلی یمن را نقطه آغازی بر عادی‌سازی روابط میان عربستان و رژیم اشغال‌گر با حمایت انگلیس دانست. نقش آفرینی مقامات رژیم صهیونیستی در این جنگ که با هدف ممانعت

از به قدرت رسیدن جمهوری خواهان در یمن صورت گرفت و عدم تمایل رژیم پادشاهی و مستبد عربستان سعودی بر تشکیل حکومتی جمهوری در همسایگی خود سبب همکاری دوسویه میان عربستان و رژیم صهیونیستی در جنگ داخلی یمن شد. در این جنگ ۸ ساله که بیش از ۱۰۰ هزار یمنی و بین ۱۰ تا ۱۵ هزار مصری کشته شدند، نیروی هوایی رژیم صهیونیستی به طور بسیار محرمانه، نیروها و پایگاه‌های مصری را در یمن بمباران می‌کرد. صهیونیست‌ها در این جنگ، پلی هوایی میان جیبوتی و شمال یمن به وجود آوردند که به آن‌ها امکان می‌داد روش‌های جنگی مصری‌ها را تحت نظر داشته باشند.

در تجاوز اخیر ائتلاف عربی به یمن نیز اسناد و شواهد بسیاری مبنی بر همراهی و نقش آفرینی رژیم صهیونیستی علیه یمن به دست آمده است. رژیم صهیونیستی به شیوه‌های مختلفی اعم از مداخله مستقیم نظامی، همکاری اطلاعاتی، تأمین تسلیحات، آموزشی و لجستیک در کنار ائتلاف متجاوز قرار داشته و اخیراً مقامات این رژیم نیز به صراحت این حضور و مداخله خود را رسانه‌ای کرده‌اند. استفاده از گاز کلر و بمب نوترونی بر علیه غیر نظامیان یمنی که در تخصص رژیم صهیونیستی است را می‌توان یکی از محرزترین اسناد و شواهد مداخله مستقیم این رژیم در یمن دانست. از جمله اهداف و دلایل مداخله رژیم صهیونیستی در یمن نیز می‌توان به مواردی همچون: عادی‌سازی روابط اعراب-رژیم صهیونیستی، اهمیت جغرافیایی یمن و قرارگیری آن در کنار دریای سرخ و تنگه استراتژیک باب‌المندب، ترس از پیوستن یمن به محور مقاومت، ذخایر موشکی یمن و ارتقای مداوم کارآمدی آن، تجربه جنگ نامتقارن و فواید اقتصادی ناشی از فروش فناوری به ائتلاف عربی اشاره کرد که این مقاله به‌طور مبسوط به آن‌ها پرداخته و مخاطرات مداخله رژیم صهیونیستی در یمن را برشمرده است.

درگیری‌های جنوب یمن؛ تفاوت در اهداف و دستورالعمل‌ها

این مقاله یکی از مقالاتی است که مطالعه آن برای فهم پیچیدگی اوضاع یمن، گروه‌بندی‌ها و معادلات سیاسی- نظامی جنوب این کشور مفید و کمک‌کننده بوده و بر تشدید اختلافات موجود میان گروه‌های

مورد حمایت امارات و عربستان در جنوب یمن تمرکز کرده است. تنش بر سر قدرت سیاسی، تعصبات شمالی-جنوبی و تفاوت در رویکرد و اهداف مزدوران تحت حمایت امارات و عربستان یا به عبارتی شورای انتقالی جنوب یمن و نیروهای وابسته به دولت مستعفی عبدالربه منصور هادی از ابتدای بحران یمن وجود داشت، اما این تنش‌ها پس از اجرایی شدن رویکرد تهاجمی انصارالله و افزایش فشارها بر این مزدوران و حامیان منطقه‌ای آن‌ها، به رویارویی مستقیم و دامنه‌دار انجامید. مقاله حاضر بر منابع شکل‌گیری و تشدید اختلاف میان نیروهای یمنی وابسته به امارات و عربستان متمرکز شده و عواملی مانند: برکناری خالد بحاح از نخست‌وزیری دولت مستعفی توسط منصور هادی، تشکیل شورای انتقالی جنوب توسط عیدروس الزبیدی پس از برکناری از استانداری عدن، اختلافات سیاسی میان ابوظبی-ریاض و به‌ویژه مخالفت شدید امارات با حزب اخوانی الأصلاح در یمن که در ساختار سیاسی-نظامی دولت مستعفی از نفوذ قابل توجهی برخوردار بودند را از مهم‌ترین دلایل رویارویی نیروهای یمنی وابسته به دو طرف سعودی و اماراتی قلمداد کرده است. نویسنده مقاله معتقد است که یکی از مهم‌ترین پیامدهای رویکرد تهاجمی انصارالله، رضایت امارات به خارج کردن نیروهای اماراتی از صحنه یمن و تغییر راهبرد خود از «جنگ» به «صلح» بود. چرا که مقامات ابوظبی به خوبی دریافته بودند که نه تنها امکان پیروزی نظامی در یمن وجود ندارد، بلکه با توجه به رشد توانمندی موشکی-پهپادی انصارالله و کمیته‌های مردمی یمن، هر لحظه ممکن است که امنیت اقتصادی و سیاسی امارات نیز به‌مخاطره افتد. نتیجه این

تصمیم امارات، تنهایی هرچه بیشتر عربستان در جنگ با انصارالله و فروپاشی ائتلاف عربی خواهد بود. درگیری خونین شبه‌نظامیان وابسته به امارات و عربستان در یمن نیز از عدم دستیابی آن‌ها به اهداف از پیش تعیین شده و نگرانی از حذف شدن در آینده سیاسی و معادلات قدرت در یمن ناشی می‌شود. عربستان به عنوان رهبر ائتلاف متجاوز عربی در وضعیت مبهم و پیچیده‌ای گرفتار آمده و کارشناسان منطقه‌ای، صحنه یمن را به ویتنام عربی برای عربستان تعبیر می‌کنند.

نتیجه‌گیری

معادلات سیاسی- نظامی یمن اعم از مذاکرات انصارالله-عربستان، توافق ریاض میان گروه‌های یمنی در جنوب این کشور، اختلافات سیاسی ریاض-ابوظبی، خالی شدن دست ریاض از نیروی نظامی مورد نیاز پس از خروج مزدوران سودانی از یمن، وضعیت کنونی حاکم بر جبهات جنگ، راهبرد تهاجمی انصارالله و تداوم محاصره زمینی، هوایی و دریایی یمن، همگی نشان از تداوم وخامت اوضاع یمن در سال ۱۳۹۹ و استیصال هرچه بیشتر عربستان برای دستاوردسازی نظامی در یمن دارد. از طرفی به نظر می‌رسد که صبر استراتژیک و خویشتنداری انصارالله در برابر فرصت‌سوزی عربستان نیز در سال ۱۳۹۹ پایان خواهد یافت و در راستای رفع محاصره، تأمین مایحتاج روزانه مردم یمن و اعمال فشار بیشتر بر عربستان و امارات برای پایان دادن به جنگ و محاصره، اقدامات موشکی-پهپادی خود را با قدرت بیشتری از سر خواهد گرفت و بانک اهداف جدیدی را مورد حمله قرار خواهد داد.

يمن در سال ۱۳۹۸
انصارالله وشگفتانه موشکی - پهپادی
Yemen in 1398; Ansarollah and Wonderful Missile-UAV

اندرمیکده از سبزه زمین

نشانی ما در شبکه های اجتماعی:

@Tabyincenter

www.tabyincenter.ir